

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

peges på de eksisterende fordomme og på modsætningsforholdet mellem organisationerne, som navnlig kommer til udtryk, hver gang et nyt materiale eller en ny teknik tages i anvendelse, og som giver mange vanskeligheder ved lønakkorders fastsættelse, og der peges på de modstridende interesser, der kan gøre sig gældende mellem små og store mestre og entreprenører. Det er alt sammen forhold, som hindrer, at der kommer en virkelig fri konkurrence i gang mellem de forskellige systemer.

Det virker chokerende, at hånd i hånd med det tekniske fremskridt er produktiviteten pr. arbejder faldet og byggeriet fordyret. En modvirken heraf er en af de vigtigste opgaver for en boligminister i dag, og jeg er enig med prisdirektoratet i, at det vil ikke være tilstrækkeligt at sætte ind på eet område, ondet må samtidig gribes an fra flere sider. Jeg skal her nævne nogle områder, hvor der med udsigt til resultat kan gribes ind. De skal blot tages som eksempler, og de hviler på det nævnte notat fra prisdirektoratet med senere supplerende skrivelser.

Der er først spørgsmålet vedrørende materialeforbruget. Dette udgør, som det er oplyst af det ærede medlem hr. Ingvar Dahl, ca. 60 pct. af de samlede håndværkerudgifter, og ca. 60 pct. af byggematerialeforbruget opgives at være godkendt af prismyndighederne. Så skulle man da næsten have lov til at gå ud fra, at der i hvert fald for disse 60 pct.s vedkommende ikke var noget at gøre med henblik på en reduktion af priserne. Sådan forholder det sig imidlertid ikke. Prisdirektoratet peger selv på muligheden af en strengere regulering af disse priser.

Et klart bevis på, at materialepriser kan være for høje, kom frem ved den undersøgelse, som priskontrolrådet lod foretage på initiativ af danske arkitekters landsforbund vedrørende prisforskellen mellem en række byggematerialer i Malmø og i København. Hvorfor skal således sanitetsvarer være dyrere i København end i Malmø? Hvorfor koster den samme håndvask 41 danske kroner i Sverige og 50 kr. i Dan-

mark, den samme w.c.-skål 44 kr. i Sverige og 48 kr. i Danmark o. s. v.? På grundlag af denne undersøgelse lykkedes det prisdirektoratet at få begrænset de danske avancer, så priserne i forsommeren i fjor kunne nedsættes 10—15 pct., og prisdirektoratet stillede i udsigt, at det i efteråret 1952 ville tage en række avancesatser op til samtidig behandling. Er det sket?

Hvorfor er svenske stålvaske i Sverige langt billigere end danske stålvaske i Danmark? Det angives i priskontrolrådets skrivelse til boligministeriet af 26. juni 1952, at de danske vaske er af sværere materiale og har en større krave, men at der, selv når hensyn tages hertil, er en prisforskel på henvend 6 kr. i favør af de svenske vaske. Forøvrigt spørger man sig selv: Ja, men hvorfor skal vore stålvaske være af sværere materiale end svenskernes? Hvis de havde været lige så billige som i Sverige, havde jeg, og mange andre med mig, måske haft en stålvaske i den lejlighed, hvor jeg bor, i stedet for den emailerede, som er besværlig at holde. Skal priserne ned her i landet, må der gives fri import af stålvaske, men prisdirektoratet oplyser i den nævnte skrivelse, at der ikke gives importtilladelse til stålvaske. Er dette stadig tilfældet, må det ændres, så svenske stålvaske kan importeres.

Hvorfor koster et bakelit-w.c.-sæde i Sverige 18 danske kroner og her i landet 29 kr.? Fra England skal kunne fås forholdsvis billige bakelitsæder, men der gives heller ikke importbevillinger til sådanne, til trods for at det kun er ved konkurrence, at prisen kan komme ned.

Hvorfor anvendes stålpladebadekar, der er billigere end støbejernsbadekar, ikke her i landet, således som tilfældet er i Sverige? Priskontrolrådet angiver, at de kan importeres, men ikke bliver importeret, fordi de anses for mindre holdbare, og formentlig også fordi det vil være mindre velset af den indenlandske producent, og oplyser samtidig, at der ikke er anmeldt nogen aftale, der modvirker import. Det ville være ønskeligt, om man kunne trænge til bunds i, hvad den virkelige årsag er til, at stålpladebade-